

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 3
Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 3 Jerup Hede, Råbjerg og
Tolshave Mose

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Bjarke Huus Jensen
Øvrige: Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

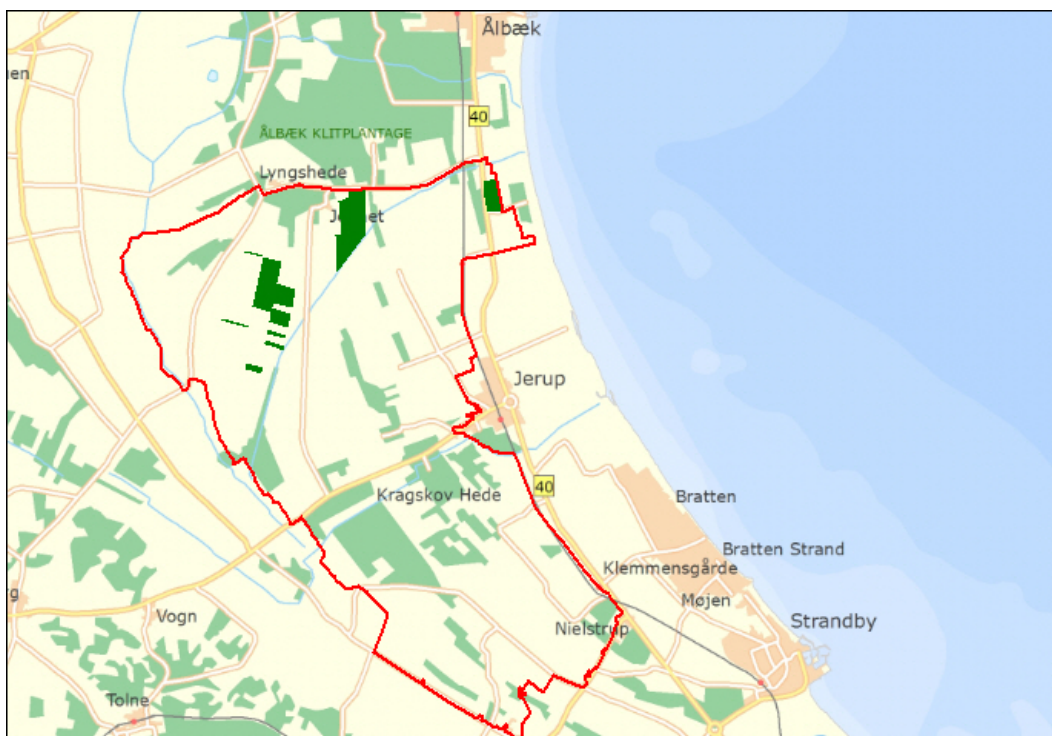
978-87-7279-889-9

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N3 *Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 110 ha.

Billede 1 Oversigt over Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) i området.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

For supplerende læsning henvises til enhedens driftsplan:

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Skov/Statsskovene/Drift/Driftsplan/Vendsyssel/>

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal indgå i en kommunal/statslig Natura 2000-handleplan. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015.

Områdebeskrivelse

Områdets rummer landets største areal med landskabstypen rimmer og dobber. Landhævningen har her bevaret den revlestruktur, der findes ude i vandet langs kysten. Revlerne kaldes rimmer og moseområderne mellem rimmerne kaldes dobber. I de centrale dele af området har mosen tidligere vokset sig højere en rimmerne, men afvanding og gravning efter tørv har nedbrudt højmoserne. Flere steder er rime-dobbe-strukturen sløret af flyvesand der har dannet klitter og nogle rimmer er fjernet i forbindelse med landbrugsmæssig udnyttelse.

Rimme-dobberne indeholder nu hovedsageligt naturtyperne tør hede, våd hede, tidvis vådeng (blåtop), hængesække og tørvelavninger. Hedearealerne på rimmerne er interessante, fordi de ikke på samme måde som i store dele af Vestjylland er opstået som følge af landbrugsmæssig overudnyttelse, men mere som en naturlig vegetation. Blandingen af tørre og fugtige områder er desuden helt unik.

Området er det vigtigste i landet for dagsommerfuglen hedepletvinge. Natura 2000 området er både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Ynglefuglene trane, tinksmed, mosehornugle og rødrygget tornskade udgør grundlaget for udpegningen af fuglebeskyttelses-området.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Billede 2 Store dele af moserne er truet af tilgroning.

Indenfor området ejer Naturstyrelsen arealer i tre delområder. Videslet Engen med rigkær øst for Skagens landevejen, Rimme-dobbe område med en del klitter i Jennet Gunger samt mose og hedearealer i det centrale Råbjerg Mose.

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	2130	Grå/grøn klit	21
	2140	Klithede	7
	2190	Klitlavning	7
	4010	Våd hede	12
	4030	Tør hede	9
	6230	Surt overdrev	1
	6410	Tidvis våd eng	6
	7140	Hængesæk	15
	7150	Tørvelavning	1
	7230	Rigkær	6
Ialt			85
(Levesteder for) arter	A127	Trane	Ikke vurderet
	A166	Tinksmed	Ikke vurderet
	A222	Mosehornugle	Ikke vurderet
	A338	Rødrygget tornskade	Ikke vurderet
	1065	Hedepletvinge	Ikke vurderet

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer (eller som potentielt vil kunne indfinde sig med den rette forvaltning) i Naturstyrelsens del af området.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag.

❖ Lysåbne naturtyper

Der foretages *løbende* pleje ved f.eks. græsning på klittyper og heder samt enge og kær.

Der foretages *enkeltstående* indgreb i form af rydning af opvækst, primært på mose og heder. Understøttelse af naturlig hydrologi sker i denne plan på et areal med klitlavning.

Ved græsning søges et areal, der ikke er kortlagt som habitatnatur, på sigt udviklet til rigkær.

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

			Periodens mål	Ha (ca.)
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Naturtypebevarende pleje	21
	2140	Klithede	Naturtypebevarende pleje	7
	2190	Klitlavning	Naturtypebevarende pleje	7
			Forbedring af hydrologi	7
	4010	Våd hede	Naturtypebevarende pleje	12
	4030	Tør hede	Naturtypebevarende pleje	9
	6230	Surt overdrev	Naturtypebevarende pleje	1
	6410	Tidvis våd eng	Naturtypebevarende pleje	6
	7140	Hængesæk	Naturtypebevarende pleje	15
	7150	Tørvelavning	Naturtypebevarende pleje	1
7230	Rigkær	Naturtypebevarende pleje	6	
Potentiel habitatnatur			Udvikling mod 7230 Rigkær	2

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

			Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Rydning af opvækst	nyt	< 1
			Græsning	eksisterende	21
	2140	Klithede	Rydning af opvækst	nyt	< 1
			Græsning	eksisterende	7
	2190	Klitlavning	Aktiv lukning af dræn og grøfter	nyt	1
			Rydning af opvækst	nyt	< 1
			Græsning	eksisterende	7
	4010	Våd hede	Rydning af opvækst	eksisterende	2
				nyt	1
	4030	Tør hede	Rydning af opvækst	eksisterende	2
				nyt	1
	6230	Surt overdrev	Græsning	eksisterende	1
			Hegning	eksisterende	1
	6410	Tidvis våd eng	Rydning af opvækst	eksisterende	2
				nyt	< 1
			Græsning	eksisterende	1
			Hegning	eksisterende	1
	7140	Hængesæk	Rydning af opvækst	eksisterende	2
				nyt	2
7150	Tørvelavning	Rydning af opvækst	nyt	< 1	
7230	Rigkær	Græsning	eksisterende	6	
		Hegning	eksisterende	6	
Potentiel habitatnatur			Græsning	eksisterende	4

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Bemærk, at hvis 100 ha ryddes for opvækst eller invasive arter der dækker 2 % , regnes det som rydning af 2 ha.

❖ **Arter**

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. I nogle tilfælde kan der være behov for en særlig artsindsats. Disse tiltag fremgår af tabel G.

Specifikt af hensyn Mosehornugle og Tinksmed udføres rydninger således at der skabes større åbne områder. Af hensyn til Rødrygget Tornskade bevares, på andre lokaliteter, spredte buske. Af hensyn til Hedepletvinge tilrettelægges afgræsning med lav græsningsintensitet, sen udbinding og periodevis frahegning af delarealer.

	Periodens mål
A127 Trane	Sikring af artens levested
A166 Tinksmed	
A222 Mosehornugle	
A338 Rødrygget tornskade	
I065 Hedepletvinge	

Tabel F Mål for arter

Tabel G Specifik artspleje

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A127 Trane	Ingen indsats i perioden aht. art alene	eksisterende
A166 Tinksmed	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
A222 Mosehornugle	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende nyt
A338 Rødrygget tornskade	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
I065 Hedepletvinge	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende

I tabel G er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Når der i tabel G står "Ingen indsats i perioden aht. art alene", betyder det, at Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for denne art end den pleje, der er oplyst under naturtyperne.

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at antallet af levesteder for Mosehornugle og Tinksmed øges med hver 1 stk.

❖ Ændring af naturtype

Som tidligere nævnt skal nogle af områdets arealer uden habitatnatur udvikle sig til naturtyper på sigt. Tabel H viser, hvad periodens indsats forventes at betyde for de enkelte naturtypers udstrækning på sigt.

Udvidelsesmål	Forøgelse på sigt, ca. ha
Udvikling mod 7230 Riggær	2
<i>Ialt</i>	<i>2</i>

Tabel H Planlagte udvidelser af naturtyper

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose.

Indenfor området ejer Naturstyrelsen arealer i tre delområder. Videslet Engen med rigkær øst for skagenslandevejen, Rimme-dobbe område med en del klitter i Jennet Gunger samt mose og hedearealer i det centrale Råbjerg Mose.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	2130	Grå/grøn klit	21
	2140	Klithede	7
	2190	Klitlavning	7
	4010	Våd hede	12
	4030	Tør hede	9
	6230	Surt overdrev	1
	6410	Tidvis våd eng	6
	7140	Hængesæk	15
	71500	Tørvelavning	1
	7230	Rigkær	6
	Ialt		

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i 2 tabeller:

- Lysåbne naturtyper
- Planlagte udvidelser af naturtyperne

I tabel b skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Forbedring af hydrologi	nyt	1
Rydning af uønsket opvækst	eksisterende	8
	nyt	5
	ialt rydning	13
Græsning	eksisterende	44

Udvidelsesmål	Forøgelse på sigt, ca. ha
Udvikling mod 7230 Rigkær	2
Ialt	2

Tabel d Planlagte udvidelser af naturtyper

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Specifikt af hensyn Mosehornugle og Tinksmed udføres rydninger således at der skabes større åbne områder. Af hensyn til Rødrygget Tornskade bevares, på andre lokaliteter, spredte buske. Af hensyn til Hedepletvinge tilrettelægges afgræsning med lavgræsningsintensitet, sen udbinding og periodevis frahegning af delarealer.

Tabel e Planlagt indsats for arter *udover* indsatsen for naturtyperne

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A166 Tinksmed	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
A222 Mosehornugle	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende nyt
A338 Rødrygget tornskade	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
1065 Hedepletvinge	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende

I tabel e er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at antallet af levesteder for Mosehornugle og Tinksmed øges med 1 stk for hver.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen for Natura 2000-område nr. 3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose.

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside: http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/BB7E89D1-5057-4BFB-949A-731C9B94FE52/114465/3_Jerup_Hede_smv.pdf

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

Naturstyrelsen har arealer i fredningerne af Videslet Engen (13 ha eng og mose fredet 1982 som det nordligste voksested for Maj-Gøgeurt) og Råbjerg Mose (landskabelig og naturvidenskabelig fredning af ca. 100 ha, fredet i 1951).

Flere lokaliteter i natura2000 området var ved i et EU støttet genopretningsprojekt for Hedepletvinge - LIFE ASPEA i perioden 2005 -2008, Naturstyrelsens arealer var dog kun i begrænset omfang med i projektet.

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

De lysåbne arealer vil blive plejet i henhold til bl.a. Naturstyrelsens naturplejestrategi og den lokale driftsplan. Arealerne vil blive drevet uden gødskning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen for 1. planperiode iværksættes.

Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil tilgroningen af området antageligt fortsætte, de lysåbne naturtyper areal vil mindskes og tilstanden i øvrigt forringes. Hedepletvinge vil gå tilbage og være i fare for at uddø. Flere af fuglearterne vil gå tilbage og der vil ikke være samme mulighed for genindvandring af de der er forsvundet .

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte plejetiltag vil påvirke arealet og tilstanden af naturtyper samt udbredelsen af arter i området,
- Plejeindgrebene (med henblik) på lysåben natur vil påvirke det åbne landskab.,

d) Eksisterende miljøproblemer

Der er en række trusler mod naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, herunder tilgroning, unaturlig hydrologi/udtørring, invasive arter. Truslerne er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen for området, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget, samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via rydning, afgræsning, forbedring af hydrologi mm. Den planlagte drift og pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter. Genopretningen af naturtyperne vil typisk ske på bekostning af mere artsfattige og "trivielle" naturtyper.
Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i

			tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		<p>Eventuelle konsekvenser for rødlistede arter, gullistede ansvarsarter eller bilag IV-arter kendt fra området som omfattes af plejeplanen eller Natura 2000-området:</p> <p>Området rummer væsentlige bestande af Spidssnudet Frø og mindre bestande af Markfirben og strejfende Odder. En ynglebestand af Strandtudse findes lige uden for området og arten kan fouragere eller overvintre i området. Der er også en lille bestand af flagermus, antageligt Dværgflagermus og Vandflagermus.</p> <p>Området rummer flere rødlistede arter. Landets eneste kendte bestand af den kritisk truede Mose-Post findes delvist på Naturstyrelsens areal. Af andre rødlistede planter kan nævnes Vendsyssel-Gøgeurt og Bakke-Gøgelilje.</p> <p>Der findes mange rødliste sommerfugle, udover Hedepletvinge er det bla: Violetrandet Ildfugl, Spættet Bredpande, Mose-Randøje og Grøn Køllesværmer.</p> <p>De flest rødlistede arter forventes at have fordel af planens tiltag, enkelte påvirkes dog kun beskedent eller ikke.</p>
Jordbund		X	
Vand	X		Enkelte grøfter tilkastes og flere tiltag ventes i næste planperiode. Vandstanden hæves også indirekte ved fældning af træer, der kan drikke meget vand.
Luft		X	
Klimatiske faktorer		X	
Materielle goder		X	
Landskab	X		Rydningerne vil i delområder blotlægge det specielle og veludviklede rimme-dobbe-system og dermed et væsentligt landskabselement. Videslet Engens blomsterflor og græssende dyr er også et synligt element i landskabet fra landevejen mellem Frederikshavn og Skagen.

Kulturarv, herunder kirker	X
Arkitektonisk arv	X
Arkæologisk arv	X

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

i) Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogrammet. Desuden afrapporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område nr. 3 *Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte. Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil naturtyperne blive plejet/drevet med vidtgående naturhensyn i henhold til styrelsens øvrige planer og strategier. Alle forekomster af naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

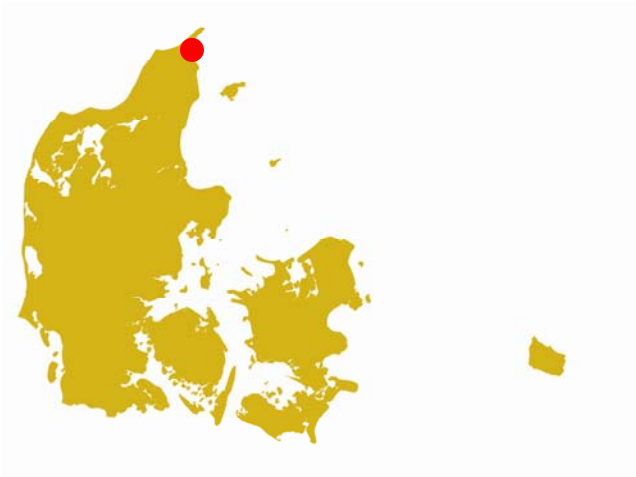
Plejeplanen forventes at sikre og forbedre naturtilstanden i området ved hjælp af ekstensiv drift og pleje af de lysåbne naturtyper på områdets udpegningsgrundlag samt genopretning af mere naturlige hydrologiske forhold. Dermed sikres og øges også de landskabelige værdier, og mulighederne for rekreative oplevelser knyttet til lysåben natur.

Området rummer andre og store naturværdier end dem der er målet for denne plan, men som også tilgodeses ved de planlagte tiltag. Disse andre værdier er fx landskabelige (rimme-dobbssystem).

Plejen tager desuden hensyn til rødlistede arter, bilag IV arter og arkæologiske forhold.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk